

ERSTATNING FOR SKADER I PSYKIATRIEN

- TIL PATIENTER OG PÅRØRENDE

Patienterstatningen
- behandlings- og lægemiddelskader

BEDRE PSYKIATRI
- landsforeningen for pårørende

Kære læser

Pjecen, du her sidder med, er lavet i samarbejde mellem Patienterstatningen og BEDRE PSYKIATRI – Landsforeningen for pårørende. Vi er i stigende omfang blevet opmærksomme på, at det kan være svært at overskue at søge om erstatning i behandlingssager inden for psykiatriområdet. Vi ønsker med pjecen at give et større indblik i, hvordan man søger erstatning, hvordan sagerne behandles og hvad der kan gives erstatning for.

Med venlig hilsen

Patienterstatningen og BEDRE PSYKIATRI – Landsforeningen for pårørende

September 2015

HVAD ER EN SKADE

En skade skal efter loven være sket som en direkte konsekvens af en behandling, manglende behandling eller som følge af et lægemiddel.

Hvad er en lægemiddelskade?

Patienterstatningen kan tildele erstatning for bivirkninger, der er så alvorlige og sjældne, at de overstiger, hvad du skal acceptere, når du er i behandling. Alle lægemidler har dog bivirkninger, men tit er det milde bivirkninger, som forsvinder igen, og de giver ikke erstatning. Psykiske bivirkninger af et lægemiddel erstattes ikke.

Jo mere syg du er, jo flere bivirkninger skal du tåle, uden det giver dig ret til erstatning, fordi det er nødvendigt for dig at få din medicin. Lider du af en alvorlig psykisk sygdom, der kræver medicin, skal du altså tåle væsentlige bivirkninger, uden det giver dig ret til erstatning.

Hvad er en behandlingsskade?

Det er fx en behandlingsskade, hvis en psykiater har stillet en forkert diagnose eller ordineret forkert medicin, og behandlingen fører til en skade. Det er også en behandlingsskade, hvis en læge ordinerer medicin i et omfang, så der sker en skade, eller hvis lægen ordinerer for meget forskelligt medicin.

Patienterstatningen kan ikke tildele erstatning, fordi en behandling eller et lægemiddel ikke fører til den forventede helbredelse. Den smerte og sorg, som efterladte står tilbage med, hvis de mister en pårørende på grund af en skade, kan heller ikke erstattes.

ANMELD SKADE

Der er flere muligheder for at anmelde en sag til Patienterstatningen:

- Udfyld og send anmeldelseskemaet elektronisk fra hjemmesiden (brug NEM-id).
- Print anmeldelseskemaet fra hjemmesiden, udfyld det, og send det med posten.
- Ring, og bed om at få skemaet tilsendt.

Hvis skemaet ikke passer på behandlingsforløbet, så fortæl om sagen med dine egne ord på et stykke papir, som du underskriver. Det er vigtigt at huske at oplyse navn, adresse, telefonnummer og personnummer.

Følg din sag

Du har mulighed for selv at følge sagen i Patienterstatningens elektroniske system Netservice. Du bliver automatisk spurgt, om du vil følge sagen, når du anmelder.

Synes du, at spørgsmålene i anmeldelseskemaet er svære at svare på, kan du svare, så godt som du kan, eller du kan skrive "ved ikke". Det kan du fx også gøre, hvis det er usikkert, hvornår skaden præcis er sket, så skriv en cirka-dato eller "ved ikke".

Er du i tvivl om, hvorvidt der er sket en lægemiddelskade eller en behandlingsskade, så sæt kryds ved "Behandlingsskade".

Patienterstatningen ringer eller skriver, hvis der er brug for flere oplysninger.

Det er ikke nødvendigt at bruge en advokat. Vælger du alligevel en advokat, skal du selv betale for advokatudgifterne.

Når skaden er anmeldt, skal du ikke gøre mere. Patienterstatningen indhenter journalerne.

Får du ikke erstatning

Hvis du ikke er tilfreds med Patienterstatningens afgørelse, kan du anke den til Ankenævnet for Patienterstatningen. Ankenævnet kan tildele erstatning, nedsætte eller forhøje erstatningen eller beslutte, at en tildelt erstatning helt skal bortfalde. Du skal anke Patienterstatningens afgørelse inden for tre måneder efter, du har modtaget den.

BEREGNING AF ERSTATNINGEN

Hvis Patienterstatningen vurderer, at der er tale om en skade, kan der tildeles erstatning.

Patienterstatningen indhenter oplysninger, der fx viser, om du har været sygemeldt på grund af skaden, har haft et reelt indkomsttab og om der er et varigt mén af skaden. Herefter beregnes erstatningen ud fra alle de oplysninger, der er indsamlet.

Selve erstatningsbeløbet er forskelligt fra person til person, fordi forholdene varierer fra person til person. Fx vil dækning af et konkret indkomsttab afhænge af, hvad du tjener.

HVAD KAN DER GIVES ERSTATNING FOR

> Erhvervsevnetab: Der tildeles kun erstatning for erhvervsevnetab, hvis man havde en erhvervsevne og nu varigt har mistet hele eller noget af erhvervsevnen pga. skaden. Fx hvis man arbejdede på fuld tid før skaden, men nu kun kan klare at arbejde på halv tid.

> Tabt arbejdsfortjeneste: Der kan gives erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, hvis skaden har ført til et konkret indkomstab. For lønmodtagere beregnes erstatningen som forskellen mellem den forventede indkomst, hvis skaden ikke var sket, og den indkomst, som patienten har haft i sygeperioden. Hvis man ikke har tilknytning til arbejdsmarkedet, kan der ikke gives erstatning for tabt arbejdsfortjeneste.

> Varigt mén: Der kan gives godtgørelse for varigt mén, der skyldes skaden. Der ydes ikke godtgørelse for de gener, som skyldes den sygdom, som man blev behandlet for. Ved beregningen anvendes en fast takst pr. méngrad.

> Svie og smerte: Godtgørelse for svie og smerte skal kompensere for de gener, man har haft ved at være syg pga. skaden. Godtgørelsen udgør normalt en bestemt takst pr. sygedag, men kan også fastsættes skønsmæssigt. Man kan maksimalt få ca. 70.000 kr. i godtgørelse.

> Udgifter som følge af skaden: Udgifter til fx fysioterapi og kørsel kan erstattes i en vis periode, hvis behandlingen er nødvendig for at opnå den bedst mulige lindring af skadens følger, og kun så længe behandlingen har en helbredende effekt.

Derudover kan der også tildeles erstatning for tab af forsøger og begravelsesomkostninger til de pårørende og efterladte, hvis patienten er død pga. skaden.

EKSEMPLER PÅ SAGER

Leversvigt efter overmedicinering gav erstatning

En 54-årig mand startede i behandling hos en psykiater. Før da blev han behandlet for en depression hos sin læge. Psykiateren ordinerede endnu et lægemiddel mod depression. De næste par måneder havde patienten vanskeligheder med motorikken, krampe og træthed. Han fik et lægemiddel mod narkolepsi, som er en sygdom, hvor man falder akut i søvn. Dosis blev efter noget tid sat op.

En måned efter blev han indlagt. Her konstaterede man, at han havde leversvigt og påvirkning af hjernen pga. de store doser medicin.

Patienterstatningen vurderede, at behandlingen med flere forskellige lægemidler og de høje doser var årsagen til leversvigtet. Lægen burde ikke have ordineret medicinen på grund af de fysiske symptomer på bivirkninger. Det var heller ikke i overensstemmelse med erfaren specialiststandard at ordinere endnu et lægemiddel, lægen burde i stedet have stoppet behandlingen med det ene lægemiddel og kun fortsat behandlingen med ét lægemiddel.

Patienten fik derfor godtgørelse for svie og smerte i sygeperioden og erstatning for mindre udgifter til fysioterapi og transport. Patienterstatningen vurderede, at patienten ikke havde varige mén af skaden, og derfor blev der ikke givet erstatning for varigt mén. Patienterstatningen gav derfor heller ikke erstatning for erhvervs-venetab, fordi de fremtidige muligheder for at arbejde var uforandrede. Det blev heller ikke givet erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, fordi patienten ikke havde været sygemeldt.

Tandproblemer efter medicinsk behandling gav ikke erstatning

En 41-årig kvinde havde gennem mange år været i psykiatrisk behandling for svær OCD med udtalte tvangstanker og tvangshandlinger og depression. Hun fik paradentose og fik siden hen trukket alle tænderne ud.

Efter loven kan Patienterstatningen give erstatning, hvis der opstår en fysisk skade efter et lægemiddel, som er værre, end hvad man med rimelighed skal acceptere i forhold til alvoren af sin sygdom. Mundtørhed, som påvirker tandkød og tænder, er en kendt bivirkning til behandling med antidepressive lægemidler.

Patienterstatningen lagde vægt på, at hvis hun ophørte med medicinen, fik hun tiltagende symptomer på OCD og blev depressiv. Den medicinske behandling var ifølge vores vurdering derfor nødvendig for at lindre symptomerne fra sygdommen, og fordelene ved behandlingen opvejede skaden med paradentose og tabte tænder. Patienten var derfor ikke berettiget til erstatning.

Selv mord gav erstatning til efterladte

En 45-årig kvinde blev indlagt på psykiatrisk skadestue efter et selvmordsforsøg, og hun blev sat i antidepressiv behandling. En måned efter vurderede man, at hun ikke længere var depressiv, og hun blev udskrevet til opfølgning hos et udgående team.

Over de næste måneder blev hun mere urolig og forvirret. Ved hjemmebesøgene gav hun udtryk for selvmordstanker. Efter det sidste hjemmebesøg var det næste planlagte hjemmebesøg en måned efter. Kvinden begik selvmord i mellemtiden.

Alle sager, der anmeldes, bliver vurderet efter, om en anden erfarne specialist ville have gjort noget andet, og skaden på den måde

kunne være undgået (specialistreglen). Hvis Patienterstatningen vurderer, at skaden kunne være undgået, vil man have ret til erstatning. Hvis selv den erfarne specialist ikke ville have kunnet undgå skaden, så kan der ikke tildeles erstatning.

Patienterstatningen vurderede, at selvmordet kunne være undgået, hvis behandlingen var intensiveret. Patienterstatningen lagde vægt på, at kvinden kort forinden havde forsøgt selvmord og fik det tiltagende dårligere. Kvindens ægtefælle var derfor berettiget til erstatning for tab af forsørger, fordi hendes selvmord med overvejende sandsynlighed kunne have været undgået, hvis man fx havde indlagt hende eller aftalt hyppigere hjemmebesøg. Behandlingen levede altså ikke op til, hvad den erfarne specialist ville have gjort.

HVORNÅR ER SKADEN FORÆLDET

Efter loven kan en skade blive for gammel. Det betyder, at Patienterstatningen skal afvise at behandle sagen.

TRE ÅR. Fra det tidspunkt, du finder ud af, at der er tale om en skade, til du søger om erstatning, må der ikke gå mere end tre år. Perioden beregnes ikke fra det tidspunkt, hvor du fandt ud af, at Patienterstatningen findes, men fra det tidspunkt, hvor du opdagede eller blev gjort opmærksom på skaden.

TI ÅR. Er det mere end ti år siden, du blev behandlet eller fik lægemidlet udleveret, kan Patienterstatningen ikke behandle sagen. Der er nemlig en absolut forældelsesfrist på ti år.

HVIS SKADEN SKER

Hvis du kommer til skade i forbindelse med behandling af sygdom, fx på et sygehus, hos egen læge eller hos en speciallæge, kan du eller dine pårørende søge om erstatning. Det gør I ved at anmelde skaden til Patienterstatningen. Det koster ikke noget at anmelde en skade.

Hvis du synes, at det er svært selv at anmelde skaden, kan et familiemedlem eller en ven være partsrepræsentant, hvis du giver lov. Du kan også søge hjælp og rådgivning hos en patientvejleder på sygehuset, behandlingsstedet eller kontakte en patientforening.

Du kan også altid ringe til Patienterstatningen, hvis du har spørgsmål.

PATIENTERSTATNINGEN
KALVEBOD BRYGGE 45
1560 KØBENHAVN V

TEL +45 3312 4343
FAX +45 3312 4341

Telefontid 9.30-15.00

pebl@patienterstatningen.dk
www.patienterstatningen.dk

I samarbejde med:
BEDRE PSYKIATRI
- LANDSFORENINGEN FOR PÅRØRENDE
LÆDERSTRÆDE 34, 4
1201 KØBENHAVN K

TEL +45 5352 9900
Telefontid 10-14 (Onsdag 13-14)

info@bedrepsykiatri.dk
www.bedrepsykiatri.dk